

**TRABZON MİLLETVEKİLİ
M. AKİF HAMZAÇEBİ'NİN**

**2008 YILI MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇE KANUN
TASARISININ TÜMÜ ÜZERİNDE
PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONUNDA YAPTIĞI
KONUŞMANIN ÖZETİ**

➤ **2006 Mayıs - Haziran dalgalanmasından, Hükûmet gerekli dersleri çıkarmalıdır**

2002 yılından bu yana uluslararası likidite dünyada olağanüstü ölçüde bollaşmış, Amerika'daki FED faizlerinin indirimine paralel olarak bu likidite Türkiye'nin de dahil olduğu yükselmekte olan ekonomilere akmıştır. Türkiye gerek kamu finansmanında gerek kalkınmada, büyümede, cari açığın finansmanında ihtiyaç duyduğu fonları bu piyasalardan temin etmiştir. Uluslararası piyasalardaki bu olumlu koşulların sonsuza dek sürmesi beklenemez. Bunun mutlaka bir gün sonu olacak. Nitekim, o ülkelerde bu faizler yükselmeye başlamış, en son eylül ayındaki indirim hariç, Amerika'daki FED faizi 5,25'e çıkmıştır. Biz, bu süreçte, 2006 yılında ilk kırılmayı yaşadık. 2006 yılı Mayıs, Haziran ayındaki dalgalanma bizim için çok ciddi bir uyarıydı. O zaman nedeni vergi olmayan böyle bir dalgalanmayı hükümet vergi önlemleriyle çözmeye çalıştı ve Merkez Bankasının para politikasıyla her şeyi halledeceğini düşündü ve işin maliye politikası tarafı son derece ihmal edildi. Güçlü bir maliye politikası yoksa, her şeyi faiz politikasından bekleyemeyiz. Aksi takdirde faiz indirimleri yoluyla ulaşmak istediğimiz sonuç bizim karşımıza çok daha büyük bir kriz olarak çıkacaktır. 2006 Mayıs, Haziran dalgalanmasından, Hükûmet gerekli dersleri çıkarmalıdır.

➤ **Bir dolmuşa bindik gidiyoruz**

Sayın Başbakan 60'ncı Hükûmet Programını TTBBM'ye sundu. Sayın Başbakan Programda şöyle diyor: "emel hedefimiz Türkiye'yi "take-off"a kalkışa geçirerek daha güvenli bir hıza ve yüksekliğe taşımaktır." Sayın Başbakan 59'uncu Hükûmet Programını Meclise sunduğunda da orada şöyle bir cümle yer alıyordu. "AK Parti Birinci Hükûmet Döneminde olduğu gibi, İkinci Hükûmet döneminde de, yani, ikinci roketleme aşamasında da Türkiye'nin iç siyaset kutuplaşmalarıyla zaman kaybetmesine itibar etmeyecektir." Sayın Başbakan, beş yıl önce iki kez roketleme yaptık diyor 58'inci ve 59'uncu Hükûmetlerle. Şimdi 60'uncu Hükûmette de roketlemeyi bir kenara bırakmış biz "take-off"a geçeceğiz diyor. Sayın Başbakanın kafası karışık bence. Take-off'da mıyız? Yoksa roketlendik gidiyor muyuz? Aslında roket, mokat yoktu tabii. Eğer, mutlaka bir benzetme yapacaksak, bana göre bir dolmuşa bindik gidiyoruz.

➤ **Bakanların her biri ayrı telden çalıyor.**

2008 Bütçesini hazırlayan Hükümetimize bakıyoruz. Hükümetin bakanlarının her biri ayrı telden çalışıyor. Bir bakan diyor ki: İstihdam vergilerini yılbaşından itibaren 5 puan indireceğiz, sigorta primlerini. Hazinesiden Sorumlu Sayın Bakan çıkıyor diyor ki: Nereden çıktı bu indirim? Böyle bir indirimi yapamayız. Bütçe buna izin vermiyor. Zaten, eski indirimler de yanlış oldu.”

➤ **Maliye Bakanı ile Merkez Bankasının enflasyon beklentisi farklı**

Sayın Maliye Bakanı 25 Ekimde burada yapmış olduğu sunumda, 2006 yılı yıl sonu enflasyon oranını yüzde 6,5 olarak beklediğini söyledi. Bir gün sonra Merkez Bankası Başkanı kamuoyuna enflasyon raporunu açıkladı, 2006 yılı enflasyonunu biz 7,3 olarak bekliyoruz dedi. Böyle bir tabloda bu bütçenin ciddiyeti kalır mı? Bu bütçenin tartışılabilir olma özelliği ortadan kalkmıştır.

➤ **2008 bütçesi yine bir kemer sıkma bütçesi**

2008 bütçesinde merkezî yönetim bütçe giderlerinin yüzde 9,6 oranında arttığını görüyoruz bir önceki yıla göre. Faiz harcamalarını bir kenara bırakırsak, faiz dışı harcamalardaki artış oranı ise 8,1 oranında. Bir kemer sıkma bütçesi olduğu anlaşılıyor bu çerçevede.

➤ **Memura daha çok ödeme yapılabilir**

2008’de 2007’ye göre gayrisafi millî hasıla 10,8 oranında artacakken personel giderlerindeki artışın bunun yarım puan altında, 10,3. Sayın Bakan “Memura yüzde 2 artı yüzde 2 vereceğim.” diyor. Bir de “Taban aylığına 10 YTL artış yaptım.” diyor, yani memurun simiti de benden diyor. Simit parası için memurlar teşekkür edecektir zannediyorum. Ben şunu öneriyorum: Mademki, gayrisafi millî hasıla 10,8 artıyor nominal olarak. 10,3 değil personel harcamalarını onu da 10, 8 olarak artıralım. Bu durumda biz bir memura ortalama yıllık 1,600 YTL bir ödeme daha yapabiliriz. Gelin bunu bütçenin maddelerini görüştüğümüz gün bir önergeyle bütçeye ekleyelim.

➤ **Hesap doğru yapılmalı. İşsizlikte azalış yok, aksine artış var**

Sayın Bakan konuşma metninde şöyle bir cümle kullanmış: “2000 yılından sonra ilk kez işsizlik oranında düşüş sağladık... 2002 yılından günümüze kadar nüfusumuzda meydana gelen 5 milyon kişilik artışa rağmen yeni işsiz oluşturulmadığı gibi, devralınan işsiz sayısı azaltıldı.” İşsizlik oranını iş gücüne katılma oranıyla birlikte değerlendirmek gerekir. 2002 yılındaki iş gücüne katılma oranının yüzde 49,6’dır. 2007 yılı için Sayın Bakanın bize verdiği iş gücüne katılma oranı yüzde 48,2’dir. Yani, bir yandan nüfus artıyor, artan nüfusa rağmen insanlar çalışmak istemiyor, iş gücüne katılmıyor. 2002 yılındaki yüzde 49,6’lık iş gücüne katılma oranını 2007 yılında da var sayarsak, 48,2 yerine 2002’nin iş gücüne katılma oranını esas alırsak, iş gücüne aşağı yukarı -işsiz sayısına- 1 milyon 200 bin civarında bir ilave daha yapmak gerekir.

Kamuoyuna saygıyla duyurulur.